

**AL PLENARI DEL CONSELL MUNICIPAL DE
L'AJUNTAMENT DE BARCELONA**

■■■■■ ■■■■■ ■■■■■, actuant en nom i representació d'**AIGÜES DE BARCELONA, EMPRESA METROPOLITANA DE GESTIÓ DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGUA, S.A.** (en endavant, “**Aigües de Barcelona**”), segons consta acreditat davant d'aquesta Administració, amb domicili a efectes de notificacions al carrer General Batet 1-7, 08028 Barcelona, davant d'aquesta Administració compareix i, com millor escaigui en Dret, **DIU**:

I.- Que en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB) de data 23 de desembre de 2019 s'ha publicat anunci fent públic l'Acord del Plenari del Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona de 20 de desembre de 2019 a través del qual:

- **S'aprova provisionalment l'Ordenança fiscal 3.18** reguladora de les Taxes pel servei de recollida de residus municipals generats en els domicilis particulars per a 2020 i exercicis successius.
- Se sotmet l'esmentada Ordenança fiscal al tràmit d'**informació pública per un termini de trenta dies hàbils**, dins dels quals els interessats podran examinar l'expedient i presentar les reclamacions que estimin oportunes.

II.- Que per mitjà del present escrit es formulen, en temps i forma, les següents

AL.LEGACIONS

PRÈVIA.- Consideració general sobre el desenvolupament de les polítiques públiques en matèria de desenvolupament sostenible i canvi climàtic.

Aigües de Barcelona comparteix i respecta la promoció, l'elaboració, la regulació i la implantació de mesures en matèria de sostenibilitat i canvi climàtic. En efecte, aquesta companyia té un ferm compromís amb l'entorn i amb l'ús responsable i sostenible dels recursos. No és en absolut aliena a aquestes polítiques, les quals són intrínseques a la gestió del servei d'aquesta companyia i en procés sempre de millora contínua. Totes aquestes s'adopten i s'integren en l'operativa de la companyia i també a nivell estructural, esmerçant recursos per tal de conscienciar a la pròpia plantilla i a la pròpia ciutadania a través d'un ús

racional, proporcionat i sostenible de l'aigua. Així, la companyia disposa, entre d'altres, de la ISO 14001: Sistema de Gestió Ambiental; l'OSHAS 50001: Sistema de Gestió Energètica o la SGE 21: Sistema de Gestió Ètica i Socialment Responsable, que acrediten el desenvolupament i implementació d'aquestes polítiques.

Per tant, estem plenament convençuts de l'exigència irrenunciable de què des de tots els àmbits —i també des de la col·laboració públic-privada— es fomentin i s'implantïn aquestes polítiques, de manera que Aigües de Barcelona celebra i recolza la regulació per part de l'Ajuntament de Barcelona de polítiques que responguin als objectius de desenvolupament sostenible i al canvi climàtic, en tant que, davant d'aquestes necessitats transversals amb una triple dimensió (econòmica, social i mediambiental), és una clara mostra de la consciència, la pro activitat, la visió integradora i la responsabilitat d'aquest Ajuntament amb l'ús eficient i eficaç de les despeses públiques.

Compartim, per tant, la implantació de mesures que, en el respecte del principi de la jerarquia de residus¹, comportin la consecució dels objectius de foment i adopció dels principis de gestió en matèria de residus —i, en particular, la recollida selectiva en origen—; i, compartim, en conseqüència, també qualsevol iniciativa pública que es materialitzi, com aquí succeeix, en una iniciativa reglamentària consistent en l'establiment i aprovació de l'Ordenança fiscal 3.18 reguladora de les Taxes pel servei de recollida de residus municipals generats en els domicilis particulars per a 2020 i exercicis successius.

No obstant, per tal que el ciutadà compregui la necessitat de contribuir en el sosteniment de la despesa pública, és exigible —i això és responsabilitat dels poders públics i en aquest cas d'aquesta Administració— claredat i virtualitat en les mesures que, en el marc de la sostenibilitat i contra el canvi climàtic, pretenen implantar-se en relació a la gestió dels residus i que aquestes respectin el principi constitucional d'establiment d'un sistema tributari just, respectant-se el principi d'equitat, entès com a la necessària contribució en la despesa pública en proporció als beneficis que s'obtenen en allò que es regula: És necessari, alhora que irrenunciable, que es tracti d'una política efectiva que millori la recollida selectiva, és a dir, que produeixi un canvi que faci variar el comportament de la ciutadania.

Atenent l'anterior, ens veiem abocats a concloure que no obstant ens trobem davant d'una mesura de foment encaminada a la promoció d'una finalitat legítima, aquesta queda desvirtuada i buida de contingut per la seva falta d'adequació i desviació que es produeix en la concreta Ordenança, tal i com analitzem a continuació.

¹ El principi de la jerarquia dels residus que deriva de les Directives comunitàries estableix un ordre de prioritats del que constitueix la millor opció d'actuació global envers els residus. En la jerarquia, que ha estat transposada tant a la normativa estatal com a la catalana, la **prevenció** de la generació de residus ocupa un lloc prioritari, seguida de la **preparació per a la reutilització**, el reciclatge, altres tipus de valorització, com la energètica, i, finalment, la eliminació.

PRIMERA.- Sobre la falta d'adequació de l'Ordenança amb la finalitat legítima perseguida.

A la vista del contingut de la pròpia Ordenança fiscal i de l'expedient administratiu tramitat, ens veiem abocats a traslladar-vos, amb el degut respecte, determinades consideracions sobre els principis que regeixen la potestat reglamentària i, en particular, sobre la necessària correspondència que ha d'existir entre la seva fonamentació i la realitat que es pretén regular, havent d'estar dotat de congruència en tot cas el seu contingut. Així, en paraules del Tribunal Suprem, ha de quedar garantit que **“la necesidad de que el contenido de la norma no aparezca carente de fundamentación objetiva, no resulte incongruente o contradictorio con la realidad que se pretende regular, ni con la "naturaleza de las cosas" o la esencia de las instituciones”** (Sentència de 16 de juny de 2003).

Essent això així, entenem que la regulació continguda a l'Ordenança fiscal que ens ocupa no s'ajusta a la finalitat plenament legítima que ha motivat a l'Ajuntament de Barcelona a la seva regulació i que ha quedat recollida a l'Informe justificatiu de la necessitat d'una taxa de recollida de residus municipals, emès per la Direcció de Neteja i Gestió de Residus, de data 4 de novembre de 2019.

En efecte, en aquest Informe justificatiu s'exposa el panorama normatiu en matèria de residus i els compromisos existents i assolits, mencionant en primer terme la Directiva 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell de 30 de maig de 2018, sobre els residus —que modifica la Directiva 2008/98/CE²—, que recull l'ambició de la Unió Europea per avançar cap a una economia circular a través de la millora de la preparació per a la reutilització i el reciclatge dels residus, tot afegint que la directiva *“(…) estableix que la gestió dels residus municipals requereix un sistema de gestió molt complex que comprèn un sistema de recollida eficient, un sistema de classificació eficaç i una traçabilitat adequada dels fluxos de residus, el compromís actiu de la ciutadania i de les empreses, unes infraestructures adaptades a la composició específica dels residus i un sistema de finançament elaborat”*.

Seguidament, aquest Informe justificatiu menciona també com a motivació la necessitat d'aprovar l'Ordenança:

- El “Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya 2020 (PRECAT 2020)”, tot destacant la importància de la implantació progressiva i

² Directiva 2008/98/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de novembre de 2008, sobre els residus i per la que es deroguen determinades Directives.

generalitzada de sistemes de recollida més eficients, especialment aquells que permetin la identificació i l'assumpció de la corresponsabilitat dels generadors;

- La declaració de “Noves polítiques municipals i metropolitanes en recollida de residus” aprovada per unanimitat pel Consell Metropolità de l'AMB en data 23 de desembre de 2016, tot destacant el compromís d'estabilitzar i reduir la generació de residus municipals i augmentar la recollida selectiva per assolir els objectius de la Directiva i del PRECAT i, en conseqüència, en aquella declaració es recull la necessitat de fer visible el cost del sistema de gestió de residus, tant pel que fa a la recollida domiciliària com en relació al tractament, recomanant que es tendeixi cap al “pagament per generació” en la recollida selectiva, tant domiciliària com comercial;
- El Programa Metropolità de Prevenció i Gestió de Recursos i Residus Municipals 2017-2025, que estableix, entre altres, com a fita temporal el 2025 per a què els municipis disposin d'un sistema de pagament per ús del servei de recollida (també modulació de la TMTR a escala individual en funció del comportament de recollida selectiva) i preveu la necessitat també d'implantar “una taxa que permeti establir sistemes de bonificació” en els municipis que no disposin de taxa de recollida de residus a domicilis.
- l'Acord Metropolità pel Residu Zero que compromet als municipis metropolitans a, entre altres, disposar al 2021 d'una taxa de recollida pels usuaris domèstics, o haver desplegat al 2025 sistemes d'individualització de la recollida domèstica que cobreixin el 100% de la població.

Així, atenent a tot l'anterior, aquest Informe conclou, de forma expressa, que “neix l'oportunitat i necessitat de la norma en qüestió amb l'objectiu de **gravar la prestació del servei de recollida de residus municipals, visualitzant els costos de prestació d'aquest servei i promovent la recollida selectiva i la reutilització de residus, afavorint els comportaments de la ciutadania i ajudant a assolir així els objectius fixats per la Directiva de residus per a 2020.** Així mateix, cal donar compliment també als compromisos assolits per l'Ajuntament en el marc de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en aquesta matèria”. Tot afegint que “És per això que cal mobilitzar tots els instruments necessaris per tal d'assolir els objectius de reciclatge fixats per la Directiva de residus i un dels que pot incidir de forma decisiva és l'aprovació d'una regulació fiscal que pugui establir incentius per a totes aquelles persones que participin de la recollida selectiva”.

L'objectiu i finalitat legítima de l'Ordenança és ben clara, concreta i precisa. No obstant, la regulació continguda en l'articulat d'aquesta resulta incongruent i contradictòria amb la realitat que es pretén regular i que també recull el seu Preàmbul, atès que:

- La determinació de la taxa en base al consum d'aigua d'un determinat domicili suposa establir un sistema que ignora el comportament dels usuaris respecte als residus i, en conseqüència, s'aparta de la jerarquia de residus i dels sistemes de pagament per generació³ que es preveuen en la Directiva de residus.

El consum d'aigua, contràriament a allò que se sosté a l'exp. administratiu, no és un paràmetre vàlid ni raonable a allò que es persegueix (més endavant ens hi referirem amb més detall) i aquesta conclusió queda provada amb una mera consulta de les dades de generació de residus i les de consum d'aigua. Així, partint de les estadístiques, entre els anys 2017 (1,3 Kg/hab/dia) i 2018 (1,4 kg/hab/dia)⁴ s'ha produït un increment de generació de residus municipals a Barcelona, en canvi el consum de l'aigua ha disminuït entre el 2017 (107,59 l/hab/dia) i el 2018 (106,98 l/hab/dia)⁵.

Per tant, emprar com a paràmetre el “consum de l'aigua” no té relació amb la generació de residus i menys encara amb el foment de la recollida selectiva en origen.

- No es fomenten pràctiques de prevenció, sinó que en realitat comporta una penalització per a tots aquells usuaris que han canviat els seus hàbits de consum per reduir la generació de residus i que realitzen una bona separació de totes les fraccions a les seves llars per fer possible el compliment del principi de jerarquia de gestió dels residus i dels objectius de la Directiva.

Per contra, resulten beneficiats tots aquells que no han fet cap canvi per reduir la producció de residus i la seva correcta separació en origen, perquè es vincula al consum d'aigua —per tant les bones pràctiques del col·lectiu que té bons hàbits de consum i recicla queda buit de contingut a efectes d'aquesta Ordenança que paradoxalment neix amb aquest objectiu d'establir “incentius per totes aquelles persones que participin de la recollida selectiva”—.

Fixi's que s'estableix un sistema de bonificacions que és palesament insuficient, atès que premia única i exclusivament a aquells que van a les deixalleries, no essent en absolut garantia ni un paràmetre vàlid per determinar que es tracta de persones que fan la recollida selectiva a les seves llars. El sistema de reduccions a

³ “pay-as-you-throw” com a exponent d'aplicació del principi de qui contamina paga.

⁴ Font: <https://www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/anuari/cap18/C1801010.htm>

⁵ Font: <http://www.amb.cat/s/web/ecologia/aigua/cicle-de-l-aigua/abastament.html>

establir ha de ser conforme al context normatiu vigent i a l'aquí dissenyat clarament no s'hi ajusta.

S'arriba a aquesta mateixa conclusió de manca de correspondència si ens fixem en les reduccions per nombre de persones que convisquin a l'habitatge perquè està també vinculat al servei de subministrament d'aigua.

- **Ignora l'objectiu d'afavorir la transparència en relació als costos de la gestió dels residus i de vetllar per tal que es visualitzin.**

Certament a l'Informe justificatiu es recull com a un dels objectius “visualitzar els costos de prestació d'aquest servei”, ara bé la determinació de la taxa en base al consum d'aigua, així com la seva inclusió final a la factura de l'aigua, no contribueix en absolut —sinó tot el contrari— en l'assoliment d'aquest objectiu, que deriva de la Directiva de residus i es troba recollit expressament tant en el *Plan Estatal Marco de Gestión de Residuos* (PEMAR), com en el PRECAT: “***Afavorir la transparència en relació als costos de gestió de residus” i “Vetllar per tal que es visualitzi i sigui internalitzada la totalitat dels costos associats a la gestió dels residus, incloses les amortitzacions, costos d'explotació i manteniment, costos ambientals, etc.*”.**

No podem oblidar que la importància de la **necessitat de fer visible el cost de la gestió dels residus** ha estat una de les recomanacions que va realitzar la Comissió Europea⁶ a l'Estat Espanyol per tal que pugui donar compliment als objectius de reutilització i preparació per a reutilització per al 2020 establerts a la Directiva de residus.

Així les coses, l'objectiu que pretén assolir l'Ajuntament de Barcelona i que és conforme a l'ordenament jurídic en matèria de residus, no troba el seu reflex i correspondència amb l'articulat de l'Ordenança, esdevenint incongruent i contradictòria, de tal manera que entenem que per tal que s'ajusti a la seva finalitat legítima i es respecti el principi de necessitat —que entronca amb el principi de rang constitucional d'eficiència i d'eficàcia de la gestió pública i acompliment dels objectius públics—; el principi de seguretat jurídica; el principi de proporcionalitat i lògicament també el de transparència i bon govern, és exigible modificar-la optant per un sistema de determinació de la taxa no associat al consum d'aigua, ni preveient

⁶ “The early warning report for Spain. Accompanying the document Report from the Commission to the Council to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the implementing of EU waste legislation, including the early warning report for Member States at risk of missing the 2020 preparation for re-use/recycling target on municipal waste” SWD (2018) 425 final, de 24.9.2018. La Comissió recomana a Espanya establir taxes sobre la recollida domiciliària **acompanyades d'informació sobre costos de gestió dels residus.**

tampoc la seva inclusió a la factura de l'aigua, atès que, en cas contrari —això és, de mantenir-se el redactat actual—, no es compleixen les finalitats mediambientals que es pretenen amb les directives comunitàries i dista de ser el que hauria de ser: una taxa justa.

Per tant, la seva palesa disconformitat de l'Ordenança amb l'ordenament jurídic vigent comporta la seva nul·litat.

SEGONA.- El consum de l'aigua en les llars no presenta una correlació positiva amb la generació de residus i la seva recollida selectiva en origen.

La falta d'adequació de l'Ordenança a la finalitat legítima perseguida —i que és la derivada de l'ordenament jurídic vigent en matèria de residus—, és clarament evidenciada, tal i com hem avançat, principalment per la mesura que s'empra per a la determinació de la base imposable i quota tributària de la taxa. En concret, tal i com es disposa a l'article 7, la base imposable de la taxa es fixa en funció del tipus d'habitatge del receptor del servei de subministrament domèstic d'aigua i en funció del seu cabal nominal i trams de consum d'aigua i, després d'aplicar aquests paràmetres, s'obté l'import de la quota tributària definida a l'article 8.

La pretesa correspondència entre el consum domèstic de l'aigua i la gestió domiciliària dels residus (producció, separació en fraccions, ús adient dels sistemes de recollida) la trobem en l'informe del Consell Tributari de data 27 de novembre de 2019, que consta a l'expedient sotmès a informació pública, en el qual, lluny de justificar objectivament els motius d'aquesta suposada concordança, afirma que *“La base imposable de la taxa, d'acord amb el projecte examinat, és el consum d'aigua que es porti a terme en un habitatge. L'estudi tècnic-econòmic posa de manifest que és possible cobrir el cost del servei tenint en compte l'aigua consumida, quan també pot ser una de les diverses variants en que es pot avaluar la capacitat econòmica”*.

En el mateix sentit, l'Informe jurídic de la Gerència de Recursos de l'Ajuntament de Barcelona, de data 25 de novembre de 2019, que consta a l'expedient, indica, únicament pel que fa a la quota tributària que: *“cal que a la Memòria econòmica restin acreditats i justificats els criteris de determinació de la quantificació de quota (consistent en una quantitat resultant d'aplicar una tarifa, en funció del tipus d'habitatge i del metres cúbics d'aigua facturats) per tal que les persones interessades puguin conèixer les raons que porten a l'administració a la seva imposició”*.

El Consell Tributari recolza les seves afirmacions principalment en una Sentència del Tribunal Suprem de 18 de novembre de 2003, dictada en el recurs de cassació 5947/1998 que confirma la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 13 de març de 1998, que es dictà en relació a les taxes d'aquella data sobre la *conservació i neteja del clavegueram i l'eliminació de residus sòlids urbans* de l'Ajuntament de Barcelona, avalant l'ús de les

dades relatives al volum d'aigua consumida com a paràmetre per fixar la base imposable d'aquestes taxes.

No obstant, es tracta d'uns pronunciaments judicials que han quedat totalment superats, tota vegada que el marc jurídic actual és radicalment diferent, impossibilitant una justificació jurídica admissible vàlida de la relació entre els dos conceptes (consum d'aigua i gestió de residus) i menys encara atenent a la finalitat declarada en l'expedient. Efectivament, en la data en que es va dictar la Sentència del TSJCat no s'havia publicat, ni tan sols, la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus⁷, que va constituir la primera normativa bàsica que va establir una regulació amb caràcter general dels residus en el nostre ordenament jurídic. Més tard, es van aprovar altres normatives, entre elles, la Llei 22/2011⁸, que deroga l'anterior i transposa la Directiva 2008/98/CE a la que segons el preàmbul de l'Ordenança l'Ajuntament de Barcelona pretén donar compliment amb aquesta Ordenança, en concret, als objectius de reutilització i reciclatge establerts en aquesta Directiva 2008/98 i la Directiva 2018/851 que la modifica.

Per tant, reiterem que malgrat que tant el TSJCat a l'any 1998 com el TS a l'any 2003 van donar com a vàlid l'activació d'aquest binomi consum d'aigua-generació de residus, en el context actual de les polítiques públiques de sostenibilitat i amb el marc jurídic actual, aquest mecanisme ha quedat absolutament superat o desfasat o inservible —i inclús, contrari— per a la satisfacció de les finalitats perseguides. I és que, per aplicar aquelles conclusions, ens hauríem de trobar amb una identitat fàctica i jurídica que no concorre; fet que és determinant a l'hora de delimitar la base imposable i la quota tributària que en resultarà.

Així les coses, no només és insuficient la motivació esgrimida per establir el consum de l'aigua com a paràmetre vàlid per a la determinació de la base imposable i quota tributària, sinó que en tot cas ha quedat superada pel marc normatiu existent en matèria de residus, confirmant-se i evidenciant-se la seva falta d'adequació a la finalitat perseguida. I, així mateix, cal dir que la inconsistència jurídica d'emprar aquest paràmetre (el subministrament i consum d'aigua potable) com a mètode per la fixació de la base imposable i quota tributària també queda comprovada i contrastada per la falta de relació existent entre aquests elements configuradors de la taxa i el sistema de reduccions que s'hi estableix (ús de la deixalleria, persones que convisquin a l'habitatge, situació d'incapacitat o dependència...), que hauria d'estar directament relacionat amb aquells.

I és que, recordem, que tal i com se subratlla en el preàmbul de l'Ordenança, amb la Directiva 2008/98/CE, per primera vegada a la UE i de forma general, més enllà del règim de responsabilitat ampliada del productor, es disposa que: ***“Con objeto de avanzar hacia una sociedad europea del reciclado con un alto nivel de eficiencia de los recursos, deben establecerse objetivos para prepararse para la reutilización y el reciclado de residuos”***.

Per tant, queda clar que el càlcul de l'import de la taxa ha d'anar lligat a la producció i qualitat del residu que es recull per poder permetre complir amb els objectius establerts a la normativa vigent i, en concret, a les Directives comunitàries, no oblidant, d'altra banda, que el

⁷ Ley 10/1998, de 21 de abril, de residuos.

⁸ Ley 22/2011, de 28 de julio, de residuos y suelos contaminados.

període de transposició de la Directiva 2018/851 finalitza el juliol d'aquest any i que l'Ajuntament es troba obligat a vetllar per tal que sigui possible complir els seus objectius i a no adoptar cap acte que pugui comprometre el seu compliment.⁹

En conseqüència, en tant que hi ha multitud de factors que expliquen les diferències entre el consum d'aigua (presència de piscina, hàbits de consum, hàbits d'higiene, etc) i la generació de residus —diferents estudis i dades oficials ho avalen— queda clar que **cal modificar el disseny de l'Ordenança i principalment el de la base imposable i la quota tributària de la taxa en el sentit de desvincular-lo de qualsevol concepte relacionat amb el subministrament i consum d'aigua.**

TERCERA.- Incompliment del principi de capacitat econòmica.

Tenint en compte els termes de l'Ordenança actualment sotmesa a informació pública —termes diametralment oposats al principi de pagament per generació que es preveu en el marc normatiu actual—, ens veiem obligats a abordar també una qüestió addicional i que consisteix en l'incompliment del principi de capacitat econòmica, l'observança del qual és imperativa atenent, reiterem, el disseny actual d'aquesta norma. Incompliment que queda evidenciat per la pròpia insuficient motivació que es conté a l'expedient.

Així, a l'Informe del Consell Tributari que consta en l'expedient (pàgina 6) s'indica que és important el principi de capacitat econòmica i, al respecte, transcriu el paràgraf més rellevant a aquests efectes de la Sentència del Tribunal Constitucional núm. 63/2019, de 9 de maig, tot conclouent el seu compliment en base a la Sentència del Tribunal Suprem de 31 de gener de 2019, que determina que **“Procede señalar estas conclusiones: una vez respetado el límite máximo que significa el coste total del conjunto de servicios, el reparto individual de la tasa puede ser desigual mediante su modulación con criterios de capacidad económica; estos criterios habrán de estar objetivados y ser razonables; y el reparto individual habrá de efectuarse con pautas de proporcionalidad que tenga en cuenta el grado de utilización del servicio”** (el subratllat és nostre).

Per la seva banda, en l'Informe Jurídic (punt 5, pàgina 2) s'estableix que és jurídicament admissible tenir en compte, per a la determinació de la quantia de les taxes, criteris genèrics de capacitat econòmica dels subjectes passius i en conseqüència conclou que: a) “es pot considerar correcta la consideració específica que es fa a la proposta d'Ordenança” per als subjectes passius que es trobin en situació d'exclusió residencial o vulnerabilitat, b) afegeix també pel que fa a les reduccions pel nombre de persones que convisquin a l'habitatge o persones amb discapacitat o dependència que “es poden considerar de fet reduccions que atenen a criteris genèrics de capacitat econòmica, perquè comporten l'assumpció de més

⁹ Al respecte, veure per totes la sentència del Tribunal de Justícia de la UE de 18 de desembre de 1997, *Inter-Environnement Wallonie* (C-129/96), reiterada posteriorment per multitud de sentències com la de 8 de maig de 2003 *Atral* (C-14/02) o la de 23 d'abril de 2009 *VTB-VAB* i *Galatea* (C-261/07 i C-299/07)

despeses” i, per últim, c) pel que fa a les reduccions per ús de les deixalleries remet, després d’assenyalar que són idèntiques a les de la TMTR, a allò que es diu a l’Informe justificatiu de l’expedient.

Doncs bé, ambdós Informes resulten insuficients a efectes de motivació, atès que el mer voluntarisme o la mera afirmació del compliment d’aquest principi —o, en paraules de l’Informe jurídic “que es pot considerar correcta”— no és acceptable jurídicament, de manera que quan la motivació no existeix o no és autèntica no només es comet una infracció de la cortesia elemental exigible, sinó que es dificulta el control jurisdiccional i el correcte exercici de la tutela judicial efectiva, produint-se indefensió. Però no només això, sinó que tal i com avançàvem, aquesta escassa motivació constitueix alhora l’evidència de l’incompliment d’aquest principi bàsic:

— La justificació del compliment d’aquest principi únicament està centrat en el supòsit d’exempció i en els supòsits de reduccions de la taxa, per tant, s’analitza respecte al col·lectiu residual i no respecte de la totalitat dels subjectes passius de la taxa, la determinació de la qual està associada al servei de subministrament d’aigua.

Segons PALAO TABOADA¹⁰ *“el principio de capacidad contributiva es una especificación del principio de igualdad en el ámbito fiscal, análogo a otras especificaciones como la del sexo, la raza o la religión, de tal modo que la capacidad contributiva operaría como criterio indispensable en el enjuiciamiento de la legislación fiscal desde la perspectiva del principio de igualdad”* i, segons LANG (Joachim)¹¹ *“el principio de capacidad económica no es alternativo del criterio de igualdad, sino que constituye un criterio para materializar la igualdad tributaria”*.

— La pròpia Sentència del Tribunal determina que el **“reparto individual” sigui efectuat “con pautas de proporcionalidad que tenga en cuenta el grado de utilización del servicio”**, per tant, en el cas concret que ens ocupa ha de ser del servei de recollida de residus municipals generats en domicilis particulars. No obstant, ja hem vist com de forma totalment improcedent i jurídicament inadmissible, aquest suposat repartiment individual s’efectua no

¹⁰ PALAO TABOADA, C.: «Nueva visita al principio de capacidad contributiva». REDF, Civitas, núm. 124 (2004), pgs. 776 y 777.

¹¹ LANG, Joachim: «The influence of tax principles on the taxation of income from capital». The notion of income from capital. IBDF. Amsterdam, 2005, pg. 11.

en base a aquest servei de recollida, sinó en base al servei d'abastament d'aigua potable i particularment en base al consum d'aigua d'una llar.

És, per tant, exigible que es reformuli el mètode de fixació de la base imposable i la quota tributària de la taxa per tal de desvincular-lo de qualsevol concepte relacionat amb el subministrament de l'aigua, en tant que es tracta d'un servei totalment diferent a aquell que constitueix l'objecte de la norma i el grau d'ús del qual, atenent el criteri jurisprudencial, és el que ha de servir de paràmetre per fer el repartiment.

No hi ha cap tipus de correlació entre el fet imposable i la base imposable i la quota tributària i això és jurídicament improcedent.

— Els paràmetres que s'han utilitzat per a fixar la base imposable no manifesten una riquesa real o potencial tal i com exigeix el Tribunal Constitucional¹², sinó que depèn d'altres variables com podrien ser els hàbits d'higiene.

Així les coses, atès que, atenent el disseny actual de l'Ordenança no queda garantit el principi de capacitat econòmica —ni tampoc d'equivalència— d'obligat compliment, la seva conseqüència inexorable és que no s'ajusta a l'ordenament jurídic vigent.

QUARTA.- Improcedència de la inclusió d'aquesta taxa en la factura d'Aigües de Barcelona. En qualsevol cas, invalidesa de l'Informe tècnic-econòmic inclòs a l'expedient.

La falta de conformitat a dret de l'Ordenança aprovada provisionalment i sotmesa a informació pública pels motius fins ara adduïts —que no els únics— comporta ineludiblement la impossibilitat d'incloure aquesta taxa en les factures d'Aigües de Barcelona. En efecte, la previsió establerta a tal efecte, determinant l'obligació de recaptar i de gestionar aquest tribut no es troba assentada en una norma vàlida —ni tampoc en una llei— contenint així mateix diversos defectes els documents que conformen l'expedient.

Així, es parteix i es considera erròniament l'obligació ineludible d'Aigües de Barcelona d'incloure en la seva factura de l'aigua aquesta taxa i recaptar-la. No obstant, això no és així, tota vegada que tal obligació en el seu cas derivaria del conveni que aquesta companyia s'avingués a formalitzar per assumir-ho.

¹² “El principio de capacidad económica establecido en el art. 31.1 CE impide en todo caso que el legislador establezca tributos cuya materia u objeto imponible no constituya **una manifestación de riqueza real o potencial**, esto es, no le autoriza a gravar riquezas meramente virtuales o ficticias y, en consecuencia, inexpressivas de capacidad económica” [Sentència 193/2004 de 4 de novembre del Tribunal Constitucional (FJ 5è)].

Així ho afirma el propi Informe del Consell Tributari que determina que “L’obligació de percebre la taxa per part de l’entitat subministradora no és, per tant, una imposició de llei (...), sinó que deriva del conveni de recaptació signat amb l’entitat pública, en aplicació del que disposa l’art. 132 del Reglament metropolità del cycle integral de l’aigua (...)”, repetint de nou més endavant que “(...) **l’obligació de percebre la taxa per part de l’empresa subministradora deriva del conveni de recaptació**”. Essent això així, no hi ha dubte que la formalització de tot conveni ha de ser per mutu acord de les parts, respectant-se sempre i en tot cas el principi d’autonomia de les parts.

Certament, l’article 132 del Reglament del servei metropolità preveu que “L’entitat subministradora haurà d’incloure pel seu cobrament en la factura els tributs i preus públics per compte de les Entitats públiques, quan així ho estableixin les normes que els regulin”, però aquest precepte que engloba una espècie d’autorització per part de l’AMB, en la seva condició de titular del servei de subministrament d’aigua en baixa, per tal que l’entitat subministradora pugui incloure altres conceptes diferents a aquell servei en la seva factura no significa que no hagi d’existir el previ consentiment d’Aigües de Barcelona, atès que tota vegada es requereix de la formalització d’un conveni amb aquesta altra administració pública per compte de la qual s’hagi de realitzar aquesta recaptació.

Tal afirmació no és una mera asseveració de part, sinó que el propi article 10.1 segon paràgraf de l’Ordenança ho confirma en tant que preveu que “La incorporació a la factura s’ha de realitzar d’acord amb el Reglament metropolità del cycle integral de l’aigua, com a concepte independent del consum d’aigua **d’acord amb el conveni que, a aquest efecte, l’Ajuntament subscriu amb l’entitat subministradora del servei d’abastament d’aigua**”.

Addicionalment, cal afegir que, pel cas que s’entengués que aquesta obligació deriva de l’article 132 del Reglament del servei metropolità, resulta igualment improcedent pretendre la inclusió d’aquesta taxa en la factura i la seva recaptació. Això, atès que aquesta previsió de l’article 132 només podria tenir recorregut si la base normativa fos ajustada a dret i en aquest cas no és així, alhora que en tot cas ha de ser interpretada atenent a la seva contextualització, això és el Reglament del servei metropolità. Per tant, també des d’aquesta perspectiva (context) s’ha de descartar per improcedent la inclusió d’aquesta taxa a la factura d’aquesta companyia, atès que el cobrament d’aquests *altres tributs i preus públics* necessàriament haurien d’estar vinculats al cycle de l’aigua.

Situació que, a més a més, també es veu clarament agreujada pel fet palès i notori que amb la seva inclusió en la factura de l’aigua es perd tota transparència dels costos del servei de recollida de residus municipals —principi comunitari, que expressament consta com a un dels objectius de l’Ordenança, que clarament no es compleix—. “Transparència” que, reiterem, és inexistent *ab initio*, perquè malgrat ser el servei de recollida de residus municipals generats en domicilis particulars l’element configurador del fet imposable de l’Ordenança, aquest servei no té el reflex necessari i exigible a la base imposable i a la quota tributària, atès que el mètode per fixar-la està subjecte al consum d’aigua.

Per tant, en absolut hi ha visualització dels costos de prestació d'aquest servei de recollida de residus municipals repercutits com a reflex proporcional de l'ús del servei, i això és contrari a la transparència i una bona governança.

Complementàriament cal dir que si acudim a l'Informe Tècnic-econòmic de data 4 de novembre de 2019 que consta en l'expedient, pot fàcilment constatar-se que únicament es preveu que *“per a la determinació del cost total (...) considerem els costos directes i indirectes, inclosos els financers i l'amortització de l'immobilitzat, necessaris per garantir la prestació dels serveis previstos a les taxes”*, sense recollir-se la retribució que, de mantenir-se aquesta disseny d'Ordenança, haurà d'abonar-se a aquesta companyia per la gestió i recaptació de la taxa.

La manca de previsió d'aquest cost en la configuració de la taxa, juntament amb altres deficiències que es contenen en aquell informe sobre dades preses en consideració i respecte de la determinació de les quotes específiques, comporta la insuficiència d'aquest informe i conseqüentment la seva invalidesa, no essent d'altra banda, admissible la mera afirmació d'adequació al principi d'equivalència. Invalidesa que té efectes en la resta d'informes emesos en l'expedient tenint en compte que s'han basat en la informació, clarament imprecisa i parcial, de l'Informe tècnic-econòmic esmentat.

CINQUENA.- En tot cas, l'articulat de l'Ordenança ha de ser revisat: Necessitat de disposar d'un marc normatiu clar i dotat de certesa i seguretat jurídica.

Pel cas que es desestimi l'anterior bloc d'al·legacions i es mantingui aquesta iniciativa reglamentària en els termes que aquí consten —malgrat ser en si mateixa contrària a l'ordenament jurídic pels motius abans exposats—, és necessari traslladar-vos determinades consideracions sobre l'articulat de l'Ordenança des de la perspectiva de la necessitat ineludible que la iniciativa normativa ha de ser exercida amb un mínim de coherència en sí mateixa i amb la resta de l'ordenament jurídic, de tal manera que almenys un mínim de garanties jurídiques amb la regulació d'un marc normatiu estable, predictable, integrat, clar i dotat de certesa.

En conseqüència, les consideracions següents són pertinents atenent el principi de seguretat jurídica, de necessitat i proporcionalitat i per tal de garantir una bona governança a través del respecte als principis de simplicitat, claredat, coherència i proximitat.

1./ L'article 3. Subjectes passius.

Per tal de garantir la seguretat jurídica, és necessari modificar la redacció d'aquest article en relació als aspectes següents: (i) concreció de quin tipus de subministrament engloba el “subministrament domiciliari d'aigua” i necessitat de preveure una relació de supòsits de no subjecció a la taxa i (ii) necessària supressió de l'apartat 2.

(i) Concreció de quin tipus de subministrament engloba el denominat “subministrament domiciliari d’aigua”. Necessitat de preveure una relació de supòsits de no subjecció a la taxa

Segons el tenor de l’article són subjectes passius de la taxa les persones físiques o jurídiques i les altres entitats contemplades a l’article 35 de la Llei General Tributària que, *com a productores o posseïdores de residus municipals generats en els domicilis particulars, siguin beneficiàries del servei de recollida d’aquests residus i, figurin com a titulars en el contracte de subministrament domiciliari d’aigua potable dels habitatges en els quals es produeixen residus municipals domèstics.*

- En primer terme, cal dir que aquesta definició del subjecte passiu no és suficientment clara ni ofereix la seguretat jurídica exigible per determinar qui revesteix aquesta condició i, en conseqüència, de mantenir-se aquesta incorrecta —per contrària a dret— vinculació amb el consum d’aigua, hauria de modificar-se en el sentit de concretar específicament quines de les tipologies de subministrament que es preveuen en l’article 20 del Reglament del servei metropolità del cicle de l’aigua han de quedar incloses. És a dir, hauria de concretar-se si és el subministrament domèstic, el subministrament comunitari, o qualsevol altre dels previstos.

Complementàriament a l’anterior, però no menys important, cal dir que d’aquesta definició tampoc queda clar, per la seva absència de regulació, del tractament de les casuístiques específiques, com ho poden ser la figura del règim de subministrament per aforament o bé els comptadors generals.

En conseqüència, caldria concretar de forma expressa a quins tipus de subministrament es pretén fer referència i quins supòsits concrets englobaria, tota vegada que la redacció actual és imprecisa, confusa i no guarda coherència amb el Reglament del servei metropolità del cicle integral de l’aigua, essent contrari al principi de seguretat jurídica i bona regulació.

Tot això serveixi també una vegada més per evidenciar la impossibilitat de què hi hagi una correlació entre el consum d’aigua i la generació de residus i la seva recollida selectiva en origen.

- En segon terme, cal incloure previsions relatives als supòsits de no subjecció a la taxa per tal d’evitar possibles supòsits de doble tributació, que poden produir-se per l’assimilació automàtica i directa dels titulars d’un contracte de subministrament d’ús domèstic amb el concepte d’usuari del servei de recollida de residus municipals generats a domicilis particulars.

Aquesta simetria, que forçadament es dissenya en l'Ordenança, no existeix i creiem per tant que la definició que es conté de subjecte passiu a més de ser poc clara i imprecisa, és tan generalista que no té en compte situacions tals com que un mateix habitatge —que siguin, per exemple, titulars d'un contracte de subministrament d'ús domèstic—, s'empri com a domicili particular i, alhora, en una part d'aquest s'hi desenvolupi una activitat, que com a tal ja es trobi sotmesa al pagament del preu públic pel que fa als residus, recaptat per l'Institut Municipal d'Hisenda d'acord amb allò disposat a la regulació general dels preus públics municipals¹³.

Per tant, la redacció actual d'aquest article pot donar clarament a supòsits de doble tributació, tot entenent que la casuística que es pot plantejar és, al seu torn, múltiple i que en tot cas escapa de l'àmbit de la informació de què disposa Aigües de Barcelona, no corresponent-li a aquesta companyia l'haver d'implantar mesures per detectar i corregir aquestes disfuncions clarament no ajustades amb l'ordenament jurídic —a més de la pròpia impossibilitat material al tractar-se d'informació que no està al seu abast—.

En conseqüència, és molt important revisar la redacció d'aquest article afegint, de forma clara i concreta, quins són els supòsits de no subjecció al seu pagament.

(ii) Sobre la necessitat d'eliminar l'apartat 2 de l'article 3 relatiu als subjectes passius.

L'apartat 2 de l'article 3 disposa:

“2. Les entitats subministradores d'aigua potable resten obligades al pagament de la taxa en els termes de l'article 10”.

No obstant, tal i com venim assenyalant l'article 3 regula els subjectes passius, els quals conforme a l'article 36 de la Llei General Tributària són única i exclusivament el contribuent i el substitut del contribuent i en cap cas revesteix aquesta condició qui actua amb una funció estrictament recaptatòria per compte d'una Administració Pública.

Aigües de Barcelona no té la condició de substitut tributari ni d'obligat tributari i així clarament consta recollit en l'expedient administratiu relatiu a la tramitació d'aquesta Ordenança. Així, el propi Informe del Consell Tributari ho afirma de forma taxativa a l'afirmar que **“L'entitat subministradora no es pot considerar obligat tributari (...) l'únic subjecte passiu és el titular, mentre que l'entitat subministradora té una funció estrictament recaptatòria”** (la negreta és nostra), tot indicant-se, en conseqüència, en aquell

¹³ En aquest sentit, la Regulació General dels Preus Públics aprovada per Acord de la Comissió de Govern municipal de data 19 de desembre de 2019 (BOPB de 30.12.2019)

Informe la necessitat d'haver d'efectuar determinats canvis de redacció de l'articulat per evitar que pugui's entendre que Aigües de Barcelona actua com a substitut del contribuent.

Així les coses, i en tant que l'article 3 regula els subjectes passius i Aigües de Barcelona no revesteix aquesta condició, procedeix, atenent al principi de necessitat, congruència, raonabilitat i seguretat jurídica, **eliminar l'apartat segon d'aquest article, la inclusió del qual és en tot cas fútil, atès que conté una remissió a l'article 10 relatiu a la recaptació i gestió.**

2/. L'article 6. Reduccions per ús de les deixalleries.

L'article 6 regula les reduccions de fins a un 14% de la quota de la taxa als subjectes passius que facin ús de les deixalleries, tant fixes com mòbils, segons l'aplicació dels barems que consten en l'apartat segon de l'article, tot establint-se que:

*“4. Un cop finalitzat l'exercici, l'Ajuntament, en funció de les dades de què disposi, ha d'aprovar l'aplicació d'aquestes reduccions a les persones contribuents en virtut de l'ús que hagin fet de les deixalleries, i ha d'abonar a aquestes l'import resultant de la reducció. **Aquest abonament s'ha de realitzar a través de la factura de subministrament domiciliari d'aigua potable**”.*

En el propi Informe tècnic-econòmic, de data 4 de novembre de 2019, per a l'establiment de la taxa que consta en l'expedient (subapartat c) –“Reduccions mediambientals”- de l'apartat IV –“Estimació dels ingressos de la taxa”-, que consta a l'expedient, **aquesta reducció és idèntica a la que preveu l'Ordenança fiscal reguladora de la Taxa Metropolitana de Tractament de Residus (art. 7.3) per al mateix supòsit.**

Així, existiran dos ens diferenciats, –l'AMB o l'Ajuntament- segons es tracti de la **Taxa Metropolitana de Tractament de Residus o la Taxa pel servei de recollida de residus municipals generats en domicilis particulars** que comunicaran la mateixa dada (el % de reducció que apliqui per ús de la deixalleria) a Aigües de Barcelona per tal que aquesta empresa pugui realitzar l'abonament corresponent a través de la factura de subministrament domiciliari d'aigua potable.

Aquest sistema de duplicitat de vies de comunicació de la mateixa informació pot ocasionar incoherències o disfuncions en cas que les dades que li siguin comunicades per ambdues Administracions no siguin coincidents, no corresponent en cap cas a Aigües de Barcelona haver de comprovar la coincidència, fiabilitat i idoneïtat de les dades.

Per tot això, atès que el règim de reduccions per ús de les deixalleries fixes o mòbils previst en l'Ordenança fiscal reguladora de la Taxa Metropolitana de Tractament de Residus és idèntic a l'establert en la present Ordenança, sol·licitem que es modifiqui la redacció d'aquest article en el sentit que bé es prevegi l'existència d'únic interlocutor amb Aigües de Barcelona,

o bé quedi clara que la procedència de les dades és única, de manera que quedi garantida *ab initio* per Aigües de Barcelona la veracitat i correcció de les dades.

3/. L'article 7. Les "tarifes" de la taxa.

Com a qüestió primera i general, considerem convenient, atenent al principi de seguretat i la claredat, eliminar tota referència al terme "tarifa" associat al de taxa, podent ser substituït el primer pel de "*base imposable de la taxa*" atesa la coexistència de les "tarifes" i de les "taxes" com a conceptes diferenciats en el món jurídic, i això amb independència que el propi article del TRHL en el seu article 24.3 al descriure la quota tributària de la taxa fa referència al concepte tarifa (emprant-se en d'altres articles del TRHL merament el terme "import").

D'altra banda, cal referir-nos també a determinades qüestions que es troben recollides en aquest article 7 de manera imprecisa o incorrecta:

- A l'apartat primer de l'article 7 s'estableix que "la base imposable" de la taxa es fixa, entre d'altres paràmetres, en funció dels trams de consum, definits al Reglament del servei metropolità del cicle integral de l'aigua: "*1. Les tarifes de la taxa es fixen segons el tipus d'habitatge receptor del servei de subministrament domiciliari d'aigua, en funció del seu cabal nominal i els trams de consum, **definitos al Reglament del servei metropolità del cicle integral de l'aigua***".

La remissió que es realitza al Reglament del servei metropolità en relació als trams de consum no és correcta, atès que l'article 117 que es preveu en aquella norma contempla uns trams de consum diferents als que aquí s'indiquen i que gràficament es recullen a l'apartat 2 del present article 7. Per tant, a l'empara del principi de seguretat jurídica, s'hauria d'eliminar aquesta remissió.

- A l'apartat quart del mateix article, s'indica:

4. "En cas de nova contractació del servei de subministrament d'aigua potable, s'ha d'aplicar al nou subjecte passiu, inicialment, la tarifa corresponent a un consum de més de 6 i fins a 12 metres cúbics al mes.

Si canvia la titularitat del contracte del servei de subministrament d'aigua potable, s'ha d'aplicar al titular darrer anterior la tarifa de la taxa corresponent a la facturació mensual mitjana descrita al paràgraf precedent".

Respecte del primer paràgraf, caldria concretar que al nou subjecte passiu se li aplicarà l'import corresponent a un consum de 6 i fins a 12 metres cúbics al mes "atenent al

tipus d'habitatge", ja que la base imposable de la taxa es fixa tenint en compte aquesta variable.

D'altra banda, es considera que la redacció del segon paràgraf no és clara, havent-se d'especificar d'una manera més entenedora quins paràmetres se li aplicaran al nou subjecte passiu en cas de canviar-se la titularitat del contracte del servei de subministrament d'aigua potable per tal d'obtenir la quota tributària corresponent. Així, entenem que molt probablement la referència al "titular darrer anterior" ha de ser substituïda per "nou subjecte passiu".

4/. L'article 8. Quota Tributària.

Tenint en compte la regulació que es preveu a l'article 7 sobre el supòsit de nova contractació i de canvi de titularitat del contracte de subministrament d'aigua, entenem que la previsió que es recull en el segon apartat d'aquest article 8 no és necessària i que genera confusió.

Per aquest motiu, atenent al principi de seguretat jurídica, considerem pertinent que sigui eliminat.

5/. L'article 10. Recaptació i gestió de la taxa.

Com a consideració primera i de caràcter general, en aquest article s'empra el concepte d'"usuari del servei" en lloc de "receptor del servei", que és la terminologia pròpia del Reglament del servei metropolità del cycle de l'aigua i també la utilitzada en altres articles de l'Ordenança. Per tant, entenem que per evitar que no pugui interpretar-se de forma unívoca, s'utilitzi al llarg de tot l'articulat un únic concepte i que aquest sigui coincident amb el del Reglament del servei, això és, "receptor del servei".

D'altra banda, cal referir-nos també a determinades qüestions que es troben recollides en aquest article 10 de manera imprecisa o incorrecta:

- Les previsions contingudes a l'article 2 i 3, referents a quan Aigües de Barcelona està obligada al pagament de la taxa o quan en resta exonerada, han estat redactades partint de la premissa de pagament per part d'aquesta companyia (apartat 2) i conduint a la idea errònia que existeix un supòsit excepcional que és l'exoneració per no ser substituït del contribuent, després de què en tot cas s'acreditin uns fets negatius d'impossible compliment per part d'aquesta companyia (apartat 3) —previsió inadmissible jurídicament tal i com seguidament es dirà—.

No obstant, tal i com ja ha quedat desenvolupat en relació a l'article 3 de l'Ordenança, ja ha quedat clar que Aigües de Barcelona no revesteix la condició d'obligat tributari, de manera que l'excepció és, precisament, el fet que aquesta companyia hagi de fer front al pagament de la taxa; excepció que en tot cas no es troba vinculada a la condició de subjecte passiu en general, ni a la de substitut del contribuent en particular; sinó al supòsit excepcional i del tot residual d'una eventual falta de repercussió en la factura.

Atenent a l'anterior, entenem que ha de revisar-se globalment el mode en què s'han redactat aquests dos apartats, de tal manera que quedi ben clar que Aigües de Barcelona no és substitut del contribuent i per tant l'exoneració del pagament de la taxa no és un supòsit excepcional.

- En concret, l'apartat tercer de l'article disposa el següent:

*3. Si el subjecte passiu titular del contracte de subministrament domiciliari d'aigua potable **es nega a satisfer la quota de la taxa a l'entitat subministradora, aquesta ha de donar compte de la negativa, suficientment acreditada**, a l'Ajuntament, el qual ha de procedir a dictar la liquidació corresponent de la persona contribuent. En aquest cas, l'entitat subministradora resta exonerada de l'obligació del pagament.*

Tal i com avançàvem, ens trobem davant d'una exigència que resulta contrària a l'ordenament jurídic, en tant que la mateixa constitueix una “*probatio diabòlica*” i altera les regles de càrrega de la prova, atès que l'Ajuntament exigeix a aquesta companyia que provi “**la negativa a satisfer la quota de la taxa**”. Aquesta previsió no és ajustada a Dret i en particular és vulneradora de l'article 217.2 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil¹⁴.

Així, cal que es revisi la redacció d'aquest apartat preveient-se que Aigües de Barcelona doni compte a través de l'enviament d'un llistat d'aquells receptors del servei que no han abonat la taxa en el període pagament previst a l'efecte en la factura enviada. Aquesta és la previsió necessària, raonable i proporcional, sobretot si tenim en compte que pel cas que continuï mantenint-se la imposició a aquesta companyia de la recaptació i consegüent inclusió en la seva factura d'aquest concepte, l'eventual conveni que en el seu cas arribés a formalitzar seria un conveni de col·laboració que ha de pivotar inexcusablement sobre el principi de confiança, bona fe i lleialtat.

En l'eventual supòsit de mantenir-se la necessitat d'acreditar el mancat pagament, és també impertinent i jurídicament inadmissible deixar a criteri d'aquesta Administració

¹⁴ En aquest sentit, veure la Sentències del Tribunal Suprem núm. 792/2009, de 16 de desembre del (Sala Civil, Secció 1^a), de 18 de juny de 2004 (Sala del Contenciós Administratiu, Secció 6^a) i de 28 de setembre de 1999 (Sala del Contenciós Administratiu, Secció 6^a), així com la Sentència núm. 613/2010 de 20 de maig del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana (Sala del Contenciós Administratiu, Secció 3^a).

la determinació de quan s'entendrà que es troba "suficientment acreditat" sense que s'estableixi ja d'entrada quin serà el mitjà vàlid, sobretot perquè l'ambigüitat i l'àmplia discrecionalitat d'aquesta versió inicial pot acabar situant a Aigües de Barcelona en la posició d'haver de fer front al pagament de la taxa en el cas de no considerar-se suficient; extrem que no és en absolut procedent en tant que aquesta companyia no és substituït del contribuent. L'acreditació d'aquest extrem únicament pot realitzar-se, tal i com hem dit, a través de l'enviament del llistat d'impagats, essent per tant aquest l'únic mitjà de prova admissible i vàlid.

- A l'apartat quart de l'article s'estableix el següent:

*"4. Les persones obligades tributàries han de presentar **les declaracions** relatives a les circumstàncies o elements que puguin afectar a la determinació o la quantificació de la taxa amb anterioritat a la seva meritació".*

Cal completar la redacció d'aquest apartat quart indicant de forma expressa davant de qui s'han de presentar aquestes declaracions per part dels obligats tributaris, preveient-se si s'escau a tal efecte que sigui davant de l'entitat subministradora, ja que es tracta d'informació fonamental per procedir a la quantificació de la taxa i, per tant, ha de ser coneixedora de les circumstàncies que puguin afectar al seu càlcul.

- A l'apartat sisè de l'article s'indica:

*"6. L'Ajuntament pot donar **instruccions complementàries** a l'entitat subministradora per a l'aplicació correcta del sistema de recaptació i gestió de la taxa".*

En relació a aquestes instruccions complementàries que l'Ajuntament pot donar, no s'explicita en cap moment en què poden consistir i a través de quins mecanismes es duran a terme. Per tal de garantir de seguretat jurídica, se sol·licita que es completi el mencionat apartat sisè, en el sentit de fer constar expressament que les mencionades instruccions complementàries seran les previstes en el Conveni, la formalització del qual entre l'Ajuntament de Barcelona i aquesta companyia es troba prevista en l'expedient de l'Ordenança.

- A l'apartat setè de l'article de referència s'indica:

"7. La tipologia de persones usuàries i subministraments domiciliari d'aigua és l'establerta al Reglament del servei metropolità del cicle integral de l'aigua".

Cal posar de manifest que no s'entén que aquesta referència estigui inclosa en aquest apartat de l'article 10. És a dir, resulta incomprensible que en l'article relatiu al procediment de "Recaptació i gestió" de la taxa, es faci esment com a punt final a la

tipologia de “persones usuàries” del subministrament domiciliari d’aigua —terminologia correcta és receptor del servei, tal i com ja s’ha avançat—.

En conseqüència, se sol·licita que s’elimini aquest apartat, al no tenir relació amb el procediment de “Recaptació i gestió” de la taxa i no aporta valor afegit a allò que es regula a l’article 10, tot creant confusió al remetre’s, al seu torn, al Reglament del servei metropolità del cycle integral de l’aigua quan, en aquest, no hi ha un precepte relatiu a la “tipologia de persones i subministraments domiciliari d’aigua”

- Per últim, pel suposat cas que continuï mantenint-se —tot i la disconformitat a Dret—, que Aigües de Barcelona hagi de ser qui gestioni la recaptació d’aquesta taxa, és evident que això comportarà unes despeses de gestió per aquesta companyia, que hauran de ser retribuïdes, tal i com expressament reconeix l’Informe jurídic de data 25 de novembre de 2019.

6/. L’article 11. Baixes i devolució d’ingressos.

En l’apartat primer de l’article 11 es disposa el següent:

*“1. L’Ajuntament pot donar de baixa d’ofici, com a fallides, les quotes de la taxa quan l’entitat subministradora li comunicui la baixa per incobrable de la factura d’aigua que incorpora la taxa. **Aquesta comunicació s’ha de realitzar d’acord amb el procediment que determini l’Ajuntament.**”*

Respecte d’aquest apartat primer, entenem que el procediment sobre les comunicacions que haurà de fer Aigües de Barcelona per posar en coneixement les factures d’aigua incobrables no ha d’ésser determinat de forma unilateral per aquest Ajuntament, sinó que, tal i com s’ha exposat en l’al·legació corresponent a l’apartat tercer de l’article 10, Aigües de Barcelona lliurarà a l’Ajuntament un llistat en el qual consti la relació d’aquells receptors del servei que no han abonat la taxa en el període de pagament previst a l’efecte. Per la qual cosa, a aquests efectes, no cal concretar amb posterioritat cap procediment d’intercanvi d’informació.

En conseqüència, atenent al principi de proporcionalitat i raonabilitat, se sol·licita que la frase *“Aquesta comunicació s’ha de realitzar d’acord amb el procediment que determini l’Ajuntament”* es modifiqui per la de *“Aquesta comunicació s’ha de realitzar a través de l’enviament del llistat que l’entitat subministradora lliuri a aquest Ajuntament”*.

7/. El “Calendari de cobraments” previst a les Disposicions final primera, segona i transitòria única.

L’Ordenança inclou una la Disposició final primera relativa al “*Calendari de cobraments per a l’any 2020*” en els següents termes:

“Un cop s’hagin adaptat els sistemes per a la gestió de la taxa, per Decret d’Alcaldia s’ha de fixar el calendari de cobraments per a l’any 2020”.

Així mateix, en la Disposició final segona s’indica que aquesta norma entrarà en vigor l’1 de juliol de 2020, sempre que en aquesta data l’Ajuntament tingui adaptats els seus sistemes per a la gestió de la taxa, *i d’acord amb el calendari establert en el Decret d’Alcaldia al qual es fa referència a la Disposició final primera*. I, per últim, també s’hi fa referència en l’apartat segon de la Disposició transitòria única, quan estableix que en cas que el dia 1 de juliol de 2020 l’Ajuntament encara no tingui adaptats els sistemes per a la gestió de la taxa, el període de meritació s’iniciarà el dia següent a la *publicació del Decret d’Alcaldia al qual es fa referència en la disposició final primera*.

Atenent l’anterior, és molt important posar en relleu que en aquestes disposicions s’obvia totalment el fet que aquest calendari de cobraments, de mantenir-se la inclusió de la taxa en la factura de consum d’aigua, ha de ser coincident amb el període de facturació d’Aigües de Barcelona, considerant que aquest és continu en el temps.

Per tant, la inclusió d’aquestes previsions en els termes indicats és imprecisa i incoherent i no dota de la seguretat jurídica necessària que exigeix tota disposició de caràcter general, atès que en cap cas es fa menció a què coincidirà amb el període de facturació d’aquesta companyia.

En conseqüència, de mantenir-se la inclusió d’aquesta taxa dins la factura de l’aigua, **se sol·licita que s’indiqui de forma expressa que en calendari de cobraments que s’aprovi per Decret d’Alcaldia, s’establirà que en tot cas serà coincident amb el període de facturació d’Aigües de Barcelona**, considerant que aquest és continu en el temps.

Així les coses, a mode de conclusió, cal reiterar que aquesta companyia està totalment d’acord amb l’exercici de la potestat reglamentària per part de l’Ajuntament de Barcelona si comporta l’execució i concreció de polítiques públiques de sostenibilitat i mitigadores del canvi climàtic. Essent això així, i en tant que aquesta companyia està molt compromesa amb aquestes polítiques destinant-hi molts recursos i esforços, ens veiem obligats en insistir que el disseny de l’Ordenança aprovada provisionalment no afavoreix —i el més important, no aconsegueix— un adequada gestió dels residus, essent contrària a les directives comunitàries.

Per tant, es tracta d'una mesura que serà neutra vers el canvi climàtic (no es produirà ni s'assolirà l'impacte notable que s'espera en els mitjans receptors), perquè no obeeix a una política ambiental que afavoreixi realment a la millora de la gestió dels residus, sinó tot el contrari, doncs ja hem vist que hi ha una clara desviació entre la finalitat declarada i l'articulat del text normatiu. És exigible redissenyar l'Ordenança optant per un sistema de determinació de la taxa no associat al consum d'aigua, atès que el binomi generació de residus municipals-consum d'aigua és clarament i contrastadament asimètric, esdevenint per tant un obstacle per assolir les finalitats mediambientals declarades i permetent, per contra, la consolidació d'un sistema que difereix diametralment de la fiscalitat justa.

A tot això, cal sumar-li així mateix la negativa percepció que tindrà el ciutadà —que no ha de menystenir-se—, el qual davant una gran difusió mediàtica sobre la baixada de la factura de l'aigua, acabarà rebent una factura que serà, entre la TMTR i aquesta taxa, de ben segur, aproximadament un 20 % més cara que les rebudes l'anualitat anterior. Fets clarament incomprensibles per un ciutadà mig, sobretot quan el servei de subministrament d'aigua i el consum que se'n fa res té a veure amb la recollida de residus municipals generats en els domicilis particulars.

Per tot això,

SOL·LICITO: que tenint per presentat aquest escrit d'al·legacions, en temps i forma, es tinguin per formulades les al·legacions en el mateix contingudes i, en els seus mèrits, s'estimin i s'acordi anul·lar els tràmits fins ara realitzats i el text de l'Ordenança fiscal núm. 3.18 reguladora de la taxa pel servei de recollida de residus municipals generats en els domicilis particulars aprovada provisionalment i sotmesa a informació pública, en tant que no s'ajusta a l'ordenament jurídic vigent pels motius adduïts, deixant-se així sense efecte.

A Barcelona, 7 de febrer de 2020

**Directora de Clients
d'Aigües de Barcelona**